

ನವಿಲುಗರಿ

ಕೂತಿದ್ದರೆ ತಲೆ ಕೆಡಬಹುದೊಷಿಸಿ ರಾಜಣ್ಣ ‘ಬ್ರಹ್ಮಿನಿ ಗೌರಕ್ಕು’ ಎಂದು ಏಳುವ ಹೋತ್ತಿಗೆ, ‘ಯಾವಾಗಲೋ ಬಂದದ್ದು?’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೊರಬಾಗಿಲಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದು ಇಟುತ್ತು. ಯಾರಿರಬಹುದೆಂದು ರಾಜಣ್ಣ ಕತ್ತುತ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಲೀಕ್ಕಿದರೆ, ಮಾದರ ಹಟ್ಟಿಯ ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ಕಂಡ. ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಬೀಳಿದಾಗ ‘ಮಧ್ಯಾನ್ನದಾಗ’ ಅಂದ. ‘ಬೆಂಗಳೂರು ಕಡೆಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲಾ ಕ್ಕೆ ಮಾವ್ಯೆ’ ಎಂದು ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಗೆ ರಾಜಣ್ಣ ನಕ್ಕ.

‘ಅಲ್ಲ ನೀನೇ ಯೆಳೆಪ್ಪ ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಲಿ ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ಟು ವಲಿಯೋ ಜನದೋರಿಗೆಲ್ಲ ವಂದೊಂದು ತಗಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೇ ಅಂಗಡಿಗೆ ಸಾಲ ಕ್ಕಿಟ್ಟವರೆ. ಸುಳ್ಳಣ್ಣಿ ದಿಟಪ್ಪೋ’ ಎಂದು ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ಶುರುಮಾಡಿದ. ರಾಜಣ್ಣ ‘ಹೂಂ’ ಎಂದು ಕತ್ತು ಹಾಕಿದ. ‘ಅಂತಾದ್ದರೂಳಗೆ ಆ ನನಮಗ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾನ್ಯನೇಜರು ವಂದೇ ವಂದು ಸಾವುರಾ ಕ್ಕಟ್ಟು, ಇನ್ನುಇದ ಸಾವುರಾನ ಆಮ್ಮಾಲೆ ಕ್ಕಡತ್ತಿನಿ, ಮೋದಲು ಇದನ್ನ ತೀರಿಸು ಅಂತ ನನಿಗೇ ಟೋಟಿ ಹಾಕಾಕೆ ಬಂದವನಲ್ಲ, ಅರ್’ ಅಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ರಾಜಣ್ಣ ಅವನ ಮುಖಿವನ್ನೇ ನೋಡಿ.

‘ನೋಡು ಆ ಶಾಯಿ ಪಾದಸಾಕ್ಷಾತ್ ಯೆಳೆತ್ತಿನಿ, ಕುಡುರುಗಿಡುದುಲ್ಲ. ಈ ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ಯಂತೋನೂ ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮಾನ್ ಕೇಳು’ ಅಂದು, ಗೌರಕ್ಕಿನಿಂದ ‘ದಿಟ್ಟ’ ಎಂಬ ಒಬ್ಬಿಗೆ ಪಡಕೊಂಡು, ‘ಅಲ್ಲ ಮಾತಿಗೇಳುತ್ತಿನಿ, ಆ ಶಾಟದ ಮಾನ್ಯನೇಜ್ ಹಿಂಗೆಲ್ಲ ಅಲಾಲುಟೋಟಿ ಅಡಿಕೊಂಡು ಇಂಗ್ಲಿಷೆನಲ್ಲಿ ಗೆರ್ಮೋಚ್ ಅಂತ ಜೋರು ಕೆಂದನಲ್ಲ. ಅವನೊಬ್ಬನೇಯ ಇಂಗ್ಲೊ ಕಂಡೋನ್! ನನಮಗ ರಂಗಯ್ಯನುವೇ ಬ್ಯೆಂಗಳೂರು ಪವನಿನೋಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೊ ಮಾತಾಡೋ ಆಫೀಸರೂಂತ ಯೆಳೆದೊನಲಾ! ಥಂಡು, ಥಂಡೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟನಲ್ಲ ಆ ನನಮಗ ಮಾನ್ಯನೇಜ್! ಪೂರಾಪೂರಾ ಸಾಲ ಬಿಸಾಕಲಿ, ತಿಂಗಳಾತಿಂಗಳಾ ನೂರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಂತು ಎಣಿಕೆಳೊಳ್ಳಲಿ; ಇಲ್ಲದೇ ಹೋತೋ ಒಂದು ನಯಾ ಬ್ಯಾಸಾ ಕಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲ, ಮಾಡೋದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹರಿಯೋದು ಹರುಕೊಳ್ಳಬೇಕು...’ ಮುಂತಾಗಿ ದನಿಯೇರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪನ ನಾಲೀಗೆ, ಕಣ್ಣಿಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಧಗಧಗ ಎನ್ನುವ ಉರಿ ಕಂಡ ರಾಜಣ್ಣ ‘ಅದಿಲ್, ಈಗ ಬಂದದ್ದ ಏಳಿಯ್’ ಅಂದ. ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ‘ಅಯ್ಯಾರತ್ತು ರ ಕ್ಕಲಾವಿತ್ತು’ ಅಂದ.

ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪನ ಮೂರೆಕೆ ಹೋಲವನ್ನು ಅಪ್ಪ ಸರಕಾರದ ಆರ್ಥರು ಬಂದರೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದಿರುವುದೂ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ಕಾಲೀಕ್ಕಿದರೆ ಮುಗಿಸಿದುವುದಾಗಿ ಗುಪ್ತರು ಹಾಕಿದ್ದ ಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಇಪಟ್ಟಿರಿನ ದಲಿತ ಸಂಘದವರು ಮೆರವಣಿಗೆ ತೆಗೆದು ತಿಂಗಳ ಗಡುವ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ನೆನಪಾಗಿ ಇವನ ಹೆಚ್ಚಿರ ಏನನ್ನು ಮಾತಾಡುವುದು ಎಂಬ ಅಳುವ ಕಾಡತೋಡಿ ರಾಜಣ್ಣ ಇವನಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಿಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದರೂ ಯಂತ್ರಮಣಿಪ್ಪ ಒಬ್ಬಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ: ‘ಇದ್ದೋರು, ಇದ್ದಾವಂತು ನಿವೋ ಯೋಳಿಕೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ರೈತರ ಸಂಗಡೋಳಗೆ ಸಕೇಪ್ಪಿಯಾದಂಥ ಅಯ್ಯನೋರೆ ಇಂಥಾದ್ದ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ, ಬೇಲಿ ಅಂಬತಕ್ಕಂತದೇನೆ ವಲಾನ ಮೇಡರೆ...’ ಎಂದು ಮುಂದುವರಿಸಿದಾಗ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ದಮ್ಮುಲ್ಲದೆ, ‘ನೀನಿನು ನಡುದರಪ್ಪ’ ಎಂದು ಹೊರಡಿಸಿ ರಾಜಣ್ಣ ನಡುಮನಸೆಗೆ ನಡೆದುಬಿಟ್ಟು.

ಅವನು ಹೊರಡುವ ತನಕ ಉಸಿರು ಕೆಂಪಿಯದೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಶಿವಣಿಯ್, ‘ಮಿಂದರಗುಟ್ಟಿದೋನ ಬಾಯಿ ನೋಡುದಾ, ಮೂರು ಕುಲಕುಟ್ಟಿದೋನ ತಿಮಿರು ನೋಡುದಾ’ ಮುಂತಾಗಿ ಗೊಳಗಲು ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಜಣ್ಣ ತುಟ್ಟಿಬಿಂಧು ಒಳಗೆ ನಡೆದ. ಅವು,